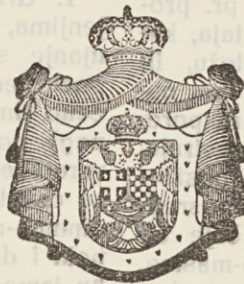

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7354

„Radiomobile” Société Anonyme Internationale de Participation pour la Radiodiffusion et la Radiotéléphonie dans les moyens de communication, Luxembourg.

Uređenje na radio-prijemnim postrojenjima, kod železničkih vozova, za uklanjanje smetnji prijema, koje prouzrokuje postrojenje za osvetljenje vagona.

Prijava od 20. septembra 1929.

Važi od 1. aprila 1930.

Traženo pravo prvenstva 22. septembra 1928. (Francuska).

Praktično kod železničkih vozova radio-primanje nema nikakve smetnje kad se pravilno odmere i postave antena i spoj sa zemljom i t. d. Osim smetnji u atmosferi i smetnji od induktivnog žagora koji izazivaju telegrafski i telefonski sprovodnici, što prolaze pored pruge, pa i sprovodnici visokog napona, koji se nalaze u blizini, ometa prijem i postrojenje za osvetljenje (dinamo) koje radi pri vožnji voza. Prvo pomenute smetnje nemaju praktičnu važnost, dok dinamo, koji se obično postavlja ispod vagona, predstavlja ispošiljača talasa, koji uništavaju talase za primanje, pa može potpuno da onemogući prijem u vozu pri vožnji.

Dinamo-mašina proizvodi treperenje sa srednjom frekvencijom. Već je predlagano, da se u kolo struje, koje prolazi od dinamo-mašine, uključe ogradna (treptajna) kola. Ovaj se pronalazak razlikuje od poznatih uređenja time, što je između jednog (negativnog) pola dinamo-mašine i između odgovarajućeg strujnog voda postrojenja za osvetljenje, zatim polazeći od istog pola dinamo-mašine, između preključnog magneti i drugog voda postrojenja za osvetljenje i naposljetku između drugog (pozitivnog) pola dinamo-mašine i odgovarajućeg strujnog voda postrojenja za osvetljenje, uklju-

čen po jedan prigušivački namotaj vazdušni prigušivač, koji nema gvožđa, pri čemu su prigušivački namotaji prostorno raspoređeni tako, da se njihova polja međusobno poništavaju.

Crtež pokazuje kao primer jednu razvodnu šemu prema ovom pronalasku.

1 je dinamo-mašina, 4,5 vodovi postrojenja 6 za osvetljenje, a 9 je uobičajna baterija koja stupa u dejstvo, kad voz stoji i kad dinamo-mašina ne radi. Između negativnog pola dinamo-mašine 1 i negativnog voda 4 leži prigušivački namotaj 2, koji nema gvožđa. Drugi prigušivački namotaj 3 uključen je između pozitivnog pola dinamo-mašine i pozitivnog voda 5, a treći prigušivački namotaj 8 uključen je između preključnog magneti 7 i istog voda 5.

Svi prigušivački namotaji treba da budu namotani po mogućstvu bez kapaciteta a oni se moraju električki mehanički dimenzionisati tako, da se postiže, u izvesnim granicama, konstantno opterećenje dinamo-mašine 1, koliko pri punjenju baterije 9, toliko pri napajanju mreže za osvetljenje kola. Mehaničko obrazovanje namotaja mora se izvesti tako, da je dejstvo statičkog polja prostrano po mogućstvu ograničeno. U tu se celj namotaji namotavaju u srazmerno velikom prečniku, pri srazmerno maloj dužini. Na-

motaji se moraju rasporediti ili namotati tako, da se njihova polja međusobno poništavaju. To se može postići na pr. protivnim smislom namotavanja namotaja, kako je to označeno strelama na crtežu, ili pak time, što će se namotaji, koji su namotani u istom smislu, prostrano rasporediti tako, da je u njima prolivan pravac struje.

Takvim izvođenjem postrojenja i postavljanjem prigušivačkih namotaja u neposrednu blizinu dinamomašine, ograničuje se po mogućstvu zračenje dinamomašine. Ometajuća polja, koja bi mogla eventualno još postojati, mogu se ukloniti time, što će se celo postrojenje ograditi železnim limom, pa da se ograda priključi uz zemlju.

Još jedna novina, koja namerava također da ukloni smetnje, naročito zujanje, puckaranje i t. d. sastoji se u tome, što se vodovi, koji vode od antene u kola, zatim vodovi baterije i vodovi osvetljenja izvode pomoću kablova armiranih olovom.

Opiti su pokazali da ogradna kola, koja, imaju kapacitete, a koja su se do sad upotrebljavala za uklanjanje smetnji, proizvedenih zračenjem, kod železničkih vozova ne samo nisu uklanjala smetnje, koje obično nastaju, nego su naprotiv iste uveličavala. Čak u vezi sa opisanim raspoređenjem prigušivačkih namotaja, nisu se pokazali kapaciteti kao celishodni.

Patentni zahtevi:

1. Uređenje na radio-prijemnim postrojenjima, kod železničkih vozova, za uklanjanje smetnji prijema, koje prouzrokuje postrojenje za osvetljenje vagona, naznačeno time, što je između jednog (negativnog) pola dinamomašine i između odgovarajućeg strujnog voda (4) postrojenja (6) za osvetljenje, zatim polazeći od istog pola dinamomašine, između prekličnog magneti i drugog strujnog voda (5), naposljetku između protivnog (pozitivnog) pola dinamomašine i između odgovarajućeg strujnog voda (5) položen po jedan prigušivački namotaj (2, 3. 8) koji nema gvožđa, pri čemu su ti prigušivački namotaji namotani tako, ili prostrano raspoređeni tako, da se njihova polja međusobno poništavaju.

2. Uređenje prema zahtevu 1, naznačeno time, što se namotaji namotavaju u srazmerno velikom prečniku pri razmerno maloj dužini.

3. Uređenje prema zahtevima 1 i 2, naznačeno time, što su vodovi od antene do aparata zatim vodovi osvetljenja položeni u olovnim kablovima.

4. Uređenje prema zahtevima 1 do 3, naznačeno time, što je celo uređenje ograđeno u gvožđe, a gvožđe je spojeno sa zemljom.

